

Fejlemények az üldözött keresztények védelme érdekében – ébredő lelkiismeret az Egyesült Királyságban: a Truro-jelentés

Szekularizált társadalom – rövid helyzetkép bevezetésként

Az Egyesült Királyság már nem keresztény ország többé – „hirdették” különböző szociológiai tanulmányok már a múlt évezred legvégétől. A kérdést – hogy tudniillik az-e, vagy sem – eldönteni nem akarjuk, de a változások drámaiak: a számok mellett – ezeket lásd később – inkább csak egy személyes élmény a tanulmányom legelején: 2001-ben diákként tanulhattam Londonban, és a helyi anglikán gyülekezet alkalmait látogattam. A szomszédban egy másik keresztény felekezet árulta éppen a templomát, amelyet végül egy keleti vallás hívei vásároltak meg. Az eset sokkolt. Később kicsit jobban utánajárva a helyzetnek döbbsentem rá, hogy Anglia-szerte zárják be a templomokat – vagy éppen alakítják át őket hotellá, szórakozóhellyé, más – nem keresztény – vallások szent helyeivé.

Néhány adat: a 2011-es népszámláláskor a lakosság 59 százaléka vallotta magát kereszténynek, 2001-ben ez a szám még 72 százalék volt!¹ Mindeközben az Anglikán Egyház tagsága és a rendszeresen templomba járók aránya még nagyobb arányban csökken.²

Illik tudni: az Egyesült Királyságban államegyházi rendszer van: az államegyháznak számító Anglikán Egyházon (amelynek feje az uralkodó) – illetve Skócia Egyházán (Skóciai Református (Presbiteriánus) Egyház) – kívül az összes többi egyház önkéntesen létrehozott egyesületként működik, vagyonukat pedig az úgynevezett trust-ok kezelik.³

A tényleges társadalmi befolyás azonban jelentősen csökkent, elsősorban az erős szekularizációnak, másrészt a gyülekezetek elöregedésének következtében (2014-ben 130.000 keresztelőre került sor, ami 12 százalékkal kevesebb a 10 évvel korábbiakhoz viszonyítva). Az egyház iránti kötődés csökkenését mutatják a házassági és a temetési adatok is. 2014-ben 50.000 egyházi esküvőt kötöttek a szigetországban, itt közel 20 százalékos a csökkenés 2004-

¹ Az emberek ötöde pedig „vallástalan” – ez az adat 2001-ben még csak 15 százalék volt.

² Nem véletlen, hogy többen megkérdőjelezik az államegyház létjogosultságát – köztük 2018-ban Keith Porteous Wood, a Nemzeti Szekuláris Társaság szóvivője.

³ Fontos megjegyezni azonban, hogy az angol jog nem ismeri az egyházak közjogi státuszának a fogalmát. Az államegyházak is csak korlátozott esetekben és mértékben, elsősorban a műemléképületek fenntartásához kapnak anyagi segítséget az államtól. Ugyanakkor az állami élet számos területén jelen van az Anglikán Egyház, így például rendszeresen sor kerül vallásos alkalmakra, áhítatokra a Parlamentben is.

hez képest, míg az egyházi temetések száma 146.000 volt, ami 29 százalékos csökkenés a 10 évvel korábbi helyzetet alapul véve. Ez utóbbi adat még a Skandináv államok szintén szekularizált társadalmaihoz képest is meglepő.⁴

Néhány évvel ezelőtt pedig 2% alá csökkent a rendszeresen templomba járók száma, manapság kb. 760.000 hívő látogatja a vasárnapi istentiszteleteket. A „hivatalos” tagság száma is folyamatosan csökken, évi 1 százalékkal a II. világháború óta – hangsúlyozza Justin Welby érsek. Welby kifejezetten a kultúra antikrisztusivá válására mutat rá, legyen szó a szexualitásról, vagy éppen „az élet kezdetének és végének” kérdéseiről. Ugyanakkor bizonyos nagyvárosi gyülekezetekben erős növekedésnek lehetünk tanúi. Így például Islingtoni központtal egy missziós püspök kezdte meg munkáját annak érdekében, hogy a fentebb vázolt trend megforduljon, és hogy új gyülekezetek jöjjenek létre.⁵

A szekularizáció azonban adott – számos esetben pedig brit állampolgárokat diszkriminálnak keresztény hitük, meggyőződésük miatt, ill. a kereszténység jelenlétét próbálják a „közösségi térből” kiszorítani, háttérbe nyomi.⁶

Érdemes azonban egy pillanatra a politikai elitet is szemügyre vennünk – az elmúlt néhány év és a közelmúlt megnyilatkozásai alapján.

A kereszténység mind a mai napig hivatkozási pont sokak számára – politikusok, akik nem felejtik a gyökereket

A fenti tendenciák ismeretében talán még érdekesebb az, hogy a brit politika közelmúltjának – az elmúlt 40 évnek – jelesei (Margaret Thatcher-től egészen napjainkig)

⁴ Hozzá kell tenni, hogy a fogyási folyamat – az egyház fokozatos térvészése, a társadalom szekularizálódása – nem most kezdődött. Nagyjából az 1950-es évek vége óta csökken drasztikusan például az egyházi házasságkötések száma, az egyháztagok létszáma általában, vagy éppen a konfirmációban részesülők száma, ill. aránya (ez az aránycsökkenés a lányok esetében különösen is szembetűnő).

⁵ Mindezeket látva nem véletlen, hogy az Anglikán Egyház – a helyzethez igazodva – azokat a templomait, amelyekből az elmúlt időszakban „eltűntek” a hívek, igyekszik új funkciókkal ellátni, ill. helyzetüket részben a hagyományos gyülekezetek jogi státusától eltérően rendezni (hasonlóan pl. az ún. „istentiszteletek csak nyáron” közösségek helyzetéhez). Ami a legfontosabb: ha csak lehet, nem eladni! Mit jelent mindez a gyakorlatban? A válasz az ún. „Festival Churches” koncepciója, intézményrendszere. A helyi közösségek igyekeznek a megüresedő templomaikat a település számára továbbra is elérhetővé, nyitottá tenni. Van, ahol az egyházmegye vállalja fel ezt a szerepet: az Exeteri Egyházmegye például 90 ilyen jellegű épületet vett fel az „FC” mozgalomba. Szeretnék, ha az adott rituális tér nem szűnne meg, hanem különböző kulturális rendezvényekkel továbbra is a helyi közösséget szolgálná. Továbbá a templomok továbbra is nyitva állnak a keresztelő, esküvő, ill. a temetés alkalmai előtt. Ilyen és hasonló ünnepek alkalmával megnyílnak e templomok ajtajai.

⁶ Lásd: <http://www.christianteaching.org.uk/isbritainantichristian.html>

olykor kimondottan bátran és őszintén hivatkoznak a kereszténységre, vagy éppen saját hitük politikában, politikájukban játszott szerepére.

A nagypolitika továbbra is – ha mindezt visszafogottan is teszi – „keresztény diskurzust” folytat, a vallásszabadság hangsúlyozása, ill. a más vallásúak tiszteletben tartása mellett. David Cameron – Angela Merkelhez hasonlóan – nem egyszer beszélt nyíltan, őszintén saját keresztény hitéről, vagy éppen Anglia keresztény gyökereiről, kultúrájáról.⁷ Cameron 2014-es húsvéti beszédében, majd pedig a Church Times egyházi magazinban írt rövid tanulmányában is (Hitem az Angol Egyházban) a következőket nyilatkozta:

„Hiszem, hogy nagyobb önbizalommal kell rendelkezünk a tekintetben, hogy keresztény ország vagyunk. Nagyratörőbbek kell legyünk a hiten alapuló szervezetek szerepének bővítésében; és őszintén vallom, hogy az evangélium szellemének jobban meg kellene felelnünk, amikor hitünkről van szó, amely arra szólít fel bennünket, hogy álljunk ki és segítsünk változtatni az emberek életén.” Majd hozzáteszi: „a felelősség, a kemény munka, a jótékonyosság, az együttérzés, az alázat és a szeretet (...) olyan értékek, amelyek bátran vállalhatók a nem hívők és a más vallási meggyőződést vallók számára is.”

A cselekvés azonban hiányzik. Itt az ideje – és erre most talán a lehetőség is adott – a deklarációk mellett a cselekedeteknek is. Különösen is az üldözött keresztények vonatkozásában.⁸

A jelen: ébredő lelkiismeret – a közelmúlt történései

Az üldözött keresztények védelmével összefüggésben is változásoknak lehetünk szemtanúi. Egyre erőteljesebben jelenik meg a „téma” a közvéleményben. Nem utolsósorban köszönhető ez annak a komoly jelentésnek, amit néhány hónapja (2019 júliusának elején) a Cornwallban található Truro püspöke, Philip Mounstephen tett le az asztalra az üldözött keresztényekkel kapcsolatban a brit külügy – egészen pontosan az FCO (Foreign and Commonwealth Office) – asztalára.⁹ A terjedelmes anyag – 176 oldal – kiváló globális

⁷ Hasonlóan tett korábban Tony Blair is számos alkalommal.

⁸ Jóval erőteljesebben, mint korábban.

⁹ A jelentésnek egy korábbi verziója már tavasszal (húsvétkor) napvilágot látott, de akkor az nem keltett akkora figyelmet. A júliusi jelentés a nagypolitika erőteljes változásainak közepette jelent meg.

helyzetelemzés, amely azonban nem csak a probléma feltárását és bemutatását vállalta fel, hanem ajánlásokat is megfogalmaz.

A jelentés – és annak sorsa – a nagypolitikába is bekerült.¹⁰ Ez utóbbi köszönhetően annak is, hogy a püspök vezette bizottságot – amely a komoly munkát elvégezte – részben a külügyminiszter, Jeremy Hunt hívta életre. A jelentés nyilvánosságra kerülése után¹¹ Hunt is megszólalt – cselekvésre szólítva fel a politikát. És mivel az új brit miniszterelnök megválasztása előtt álltunk július első felében – a jelentés ismertté válásában még ez a sajátos politikai helyzet is segített –, a megszólalók közé beállt Jeremy Hunt mellett a másik nagy esélyes is, Boris Johnson. Johnson szintén kiállt az üldözött keresztények mellett, és Twitter-üzenetében azonnal jelezte: miniszterelnökké választása esetén – ami aztán 2019 júliusának utolsó hetében meggyőző többséggel¹² meg is történt – az ügy számára prioritásként fog a teendői közt szerepelni. Azaz, az üldözött keresztények védelme és a vallásszabadság érvényesülése fontos az ő számára is.

A Truro-jelentés

Érdemes ezt a terjedelmes jelentést röviden összefoglalni – ez tulajdonképpen a tanulmányom fő célja.

Ez a jelentés óriási szereppel bír: az üldözött keresztények iránt érzett felelősség, az ébredező lelkiismeret egyik katalizátora lehet az elkövetkezendő hónapokban – erre maga a püspök is utal bevezetőjében.

A kereszténységre való fókuszálást annak globális volta és az üldözés mértéke indokolja. Nem kivételezésről van szó: a politikának végre „egyensúlyba” kell kerülnie a valósággal, és a probléma valós súlyának megfelelően kell foglalkoznia a jelenséggel.¹³ Eddig ezt nem tette!

¹⁰ Jelen tanulmányunkban e jelentés ország-tanulmányokkal foglalkozó részének legfontosabb megállapításait ismertetjük röviden.

¹¹ A jelentés itt olvasható: <https://christianpersecutionreview.org.uk/storage/2019/07/final-report-and-recommendations.pdf>

¹² A Konzervatív Párt tagjai választották „közvetlenül” meg az új pártelnököt, és ezzel az új miniszterelnököt. Johnson kétszer annyi szavazatot kapott mint a legfőbb riválisa.

¹³ Lásd a jelentés 6. oldalát. A kereszténység helyzete ráadásul „fokmérő” is. Ahol a keresztény közösségeket üldözik, ott biztosak lehetünk abban, hogy más vallási közösségeket (kisebbségeket) is üldöznek – hangsúlyozza a püspök.

Az előszóban írtakból megtudhatjuk, hogy a cél az volt, hogy feltérképezzék – globális szinten – a keresztényüldözés kiterjedtségét és annak természetét, jellegzetességeit, ill. hogy javaslatokat fogalmazzanak meg a politika számára az üldözött keresztények védelme érdekében. Philip Mounstephen püspök szerint a klímaváltozás mellett – amelyre lassan-lassan megfelelő figyelem irányul – a vallásszabadság kérdése a legfontosabb ügy, amely hiánya és az üldöztetések globális szinten okoznak szenvedést – itt az ideje, hogy ez utóbbira is megfelelő figyelem irányuljon a döntéshozók részéről.

A jelentés a továbbiakban – egy korábbi köztes vizsgálatra is utalva – metodológiai, módszertani kérdésekkel foglalkozik, majd pedig konkrét ország-jelentésekben mutatja be globális szinten a keresztényüldözés kiterjedtségét és annak jellegzetességeit. Általánosságban elmondható, hogy az üldöztetések a legkülönbébb megjelenési formákban, a legkülönbébb „szereplőktől” elszenvedve jelentkeznek – konkrét eseteket bemutatva, olyanokat is, amelyek közül nem egy a genocídiumot is megvalósítja. Az üldöztetés adatai pedig sokkolóak – a növekedés mértéke brutális (lásd a jelentés Open Doors, Pew és Aid to the Church in Need adataira hivatkozó számait).

A vizsgálat alapvetően hét régióra fókuszál. Ezekből a jelentésekből megtudhatjuk – néhány általános és jellemző mozzanatra utalunk csak –, hogy számos helyen – így például az ún. MENA-térségben (Közel-Kelet és Észak-Afrika) a vallásszabadság gyakorlását alkotmányos úton szűkítik – vagy éppen az állami médiát felhasználva keltetik gyűlöletet a vallási kisebbségekkel (elsősorban a keresztényekkel) szemben. Példaként Iránt, Szaúd-Arábiát, ill. Törökországot említi a jelentés. Ez utóbbi országban a nagypolitika és a média is több esetben keresztényellenes „propagandának” adott helyet az elmúlt években.

E térségben gyakoriak a keresztény imahelyek/templomok elleni merényletek, ill. szintén előfordul az egyházi tulajdonban lévő ingatlanok elvétele is (a jelentés ezen országokat említi: Szíria, Irak, Irán, Egyiptom, Izrael, Algéria és Törökország, ill. Észak-Ciprus, ahol a szent helyekhez való eljutást korlátozzák).

A keresztények egy jelentős része kénytelen elhagyni a hazáját – arról a területről beszélünk, ahol a kereszténység két évezrede jelen van! Csak egy adat: Aleppóban 2012 előtt 360.000 keresztény élt. Ma, 2019-ben a számuk körülbelül 25.000 főre tehető. Irak egészében pedig tized annyi keresztény él, mint 15 évvel ezelőtt.

Dél-Ázsiával kapcsolatban megtudhatjuk – itt is csak a leglényegesebb megállapításokra szorítkozunk –, hogy a régió országaiban a keresztényekkel szembeni diszkrimináció általánosnak mondható; ez az általánosnak mondható ellenszenv és diszkrimináció sok helyütt tényleges üldözésbe fordult az elmúlt évek során a „militáns nacionalizmusnak” köszönhetően (pl. India, Pakisztán, Banglades és Srí Lanka – ez utóbbi helyen a muzulmánokkal szemben elkövetett atrocitások száma is rendkívül erőteljesen nőtt).¹⁴

Mit jelent mindez a gyakorlatban? A gyülekezetek tagjainak és pásztorainak az üldöztetését, az istentiszteletek gyakori megzavarását, a templomok/imaházak megtámadását, tönkretételét. Pakisztánban és Indiában pedig kimondottan gyakori a keresztény lányok elrablása, megerőszakolása, a család (hozzátartozók) keresztény hitének az elhagyására kényszerítése. Nepálban pedig többeket „evangelizálás” vádjával tartóztattak le (2018 májusa). Asia Bibi mindenki által jól ismert történetét – istenkáromlásért halálra ítélték; végül 10 évet töltött börtönben 2018-as szabadulása előtt – a jelentés külön is ismerteti.¹⁵ A 2019 tavaszi robbantásos támadások (húsvéti támadások) Srí Lankán szintén jól ismertek mindannyiunk előtt – a támadásoknak kimondottan a keresztényellenes motivációjuk volt.

A jelentés külön foglalkozik a Szub-szaharai Afrika országaival, ill. az ottani keresztényellenes megnyilvánulásokkal. E térséggel kapcsolatban elsőként – általánosságban – az alábbi érdemes kiemelni: a jelentés szerint a legfélelmetesebb üldözések e térségben valósultak meg kimondottan keresztényekkel szemben az elmúlt évek során. Állami és nem állami szereplők egyaránt szisztematikusan sértik a keresztények jogait.¹⁶

A legveszélyesebb ország Nigéria mellett talán Szudán. Szudánban a mindennapok része az egyházi vagyon (épületek) megsemmisítése (templomok mellett egyházi iskolák és

¹⁴ A keresztényekkel szembeni intolerancia, ill. az őket ért üldöztetés valóban jó lakmuszpapír. Jól jelzi a többi „kisebbségi helyzetben” lévő vallási közösség helyzetét, ill. a vallásszabadság általános érvényesülését, ill. annak gyengeségét.

¹⁵ Megjegyzendő: az istenkáromlás „ért” keresztényeket több esetben a tömegek végzik ki – még mielőtt az ügyük a „tisztességes” bírósági eljárásig eljutna (istenkáromlási törvény van hatályban Nepálban, Indiában, Pakisztánban és Srí Lankán).

¹⁶ Lásd a jelentés 31. oldalát ezzel összefüggésben. A legsúlyosabb üldöztetés e tekintetben Nigériában volt az elmúlt 5 évet alapul véve: a Boko Haram nevű szervezet a kereszténység kiirtását tűzte ki célul (havonta „átlagban” százak életét vették el az üldöztetések során; az amerikai titkosszolgálatok szerint 2015-ben mintegy 200.000 keresztény hívő élete volt veszélyben). Az esetek intenzitása, kiterjedtsége, mértéke népiirtás-jellegű és méretű (jelentés 32. oldala). Tanzániában, Szomáliában és Kenyában szintén extrém csoportok üldözték és üldözik a keresztény hívőket. A jelentés muzulmánok ellen elkövetett merényleteket is megemlíti – bár ezek háttere – leginkább az indítékok – nem teljesen egyértelműek (Közép-afrikai Köztársaság).

könyvtárak ellehetetlenítése és bezárása is), az állandó zaklatás; az „állami szereplők” által kezdeményezett önkényes letartóztatások továbbra is problémát jelentenek, és a nem muszlimokat számos esetben megbüntették az iszlám Saría törvény megszegéséért.

Eritreában szintén állami szinten – és szisztematikusan – zajlik a nem regisztrált közösségek – főként protestánsok – elleni üldöztetés. Többeket – körülbelül 3000-3200 fő – kimondottan a vallásuk miatt börtönöztek be.

A jelentés külön – meglehetősen nagy hangsúllyal – foglalkozik a Távol-Kelettel – Kelet Ázsia mellett Délkelet-Ázsiát is idevéve. A jelentés összesen kilenc országra fókuszál. Mi itt és most – terjedelmi okok miatt is – csak három országot említünk meg.

A kommunista Észak-Korea 18 éve szerepel elsőként azon a listán,¹⁷ amely a 50 legveszélyesebb országot sorolja fel – azaz, itt a legveszélyesebb keresztényként élni a világon. Ennek oka – Laoszhoz, Kínához és Vietnámhoz hasonlóan – a kommunista ideológiai háttér. Azt hiszem, ennek jellegzetességeit Magyarország 20. századi története után különösebben nem kell magyarázni. Az állam „hivatalból” üldözi – „finomabb” esetekben diszkriminálja – a keresztény hívőket.¹⁸ A keresztények vallásuk miatt – és a társadalmi rétegződésben (stratification) elfoglalt pozíciójuk alapján – az „alacsonyabb” kategóriákba tartozókkal együtt (51 réteget különböztetnek meg hivatalosan) ellenségnek tekinti az állam. Az állam felől nézve a keresztények a „politikai disszidensekkel” és az ügynökökkel egy szinten állnak – a kormányzat ellenségei.¹⁹

Kínában 2018 februárja óta új „egyházügyi” törvény van hatályban, amelynek egyértelmű célja az egyházak kontrollálása és a kommunista vezetés szerinti „teológiai” formálása. Az új törvény értelmezni próbálja a kereszténység szerepét Kínában és erősödését is a maga módján igyekszik „kezelni”. Politikai garanciákat kíván adni a kereszténység sinaizálódására („Sinicization of Christianity), és a „patrióta” keresztényeket – a hatalom iránt lojális hívőket – még jobban megpróbálja integrálni a nagy és pozitív társadalmi

¹⁷ Lásd a jelentés Open Doors-hivatkozását (34. oldal első bekezdése).

¹⁸ Butánban és Mianmarban a szélsőséges nacionalizmus, míg például Indonéziában és Malajziában a militáns iszlám az üldöztetések fő oka. A legfőbb „aktor” maga az állam, de vannak országok, ahol a civil társadalmon belüli erők is – így például különösen is Indonéziában – erősítik a keresztényellenességet.

¹⁹ A kereszténységben nemzeti kockázatot látnak – az állam vezetői leginkább az Amerikai Egyesült Államok érdekeit szolgáló közösségként tekintenek a hívőkre, akiket gyakran ügynökváddal illetnek. Nem csoda, hogy a hívők „földalatti” mozgalomként, titokban gyakorolhatják csak a hitüket – hitükért így is gyakran a szabadságuk elvételével vagy az életükkel fizetnek.

folyamatokba. Valójában erős állami kontrollt akar Kína érvényesíteni az egyházak és a vallások fölött. A nem regisztrált „házi gyülekezetek” számára pedig marad az üldöztetés. Számos helyen a vallási szimbólumok használatát tiltják vagy éppen a vallási közösségi tereket rombolják le. 2019 áprilisában minderre az Európai Parlament is felhívta a közvélemény figyelmét, és követelte a vallásszabadság biztosítását és – többek között – a fogvatartott lelkészek szabadon engedését.

Vietnámban – és Laoszban – pedig a vallási közösségek regisztrációja okoz problémát. Azok a közösségek, amelyek nem regisztráltatják magukat – vagy amelyek regisztrációját az állam elutasítja – erőteljes üldöztetést szenvednek: a tagjaikat bántalmazzák, az imahelyeiket pedig megsemmisítik (csak a regisztrált egyházak tarthatnak összejöveteleket; a nem regisztrált egyházak összejöveteleit ily módon teszik lehetetlenné).

Fontos, hogy Közép-Ázsiával összefüggésben is – két országra fókuszálva e helyen – megemlítsük a leglényegesebb megállapításokat. Az ország régiói közül – amelyek muzulmán többségű országok – talán Üzbegisztánban és Türkmenisztánban a legrosszabb a helyzet.

Az üldözéseknek számos formája van e két országban is. Ezek közül a legbrutálisabbak talán a kényszerházasságok: keresztény lányok elrablása és muzulmán házasságba való kényszerítésük (kifejezetten Türkmenisztánban „bevett gyakorlat”). Üzbegisztánban 1999 óta pedig egyetlen keresztény egyházat sem volt hajlandó regisztrálni a kormányzat – elvileg 50 fő lenne szükséges a regisztrációhoz, de a félelem miatt az emberek sok esetben inkább nem regisztrált közösségekben gyakorolják a keresztény hitüket, amely utóbbi egyébként tilos.²⁰

Üzbegisztánban a „keresztény irodalom” terjesztését is büntetik – az egyik eset szerint egy lelkész 20 havi pénzbüntetést kapott az iratterjesztésért (hasonlók történnek egyébként más országokban is, Kazahsztánban és Türkmenisztánban pedig nyilvános prédikálásért nem egy esetben börtönbüntetésre ítélték lelkészeket).

²⁰ Így például Navio régióban egy nem regisztrált baptista közösséget, ill. annak templomát zárták be, mondván, hogy a nem regisztrált közösségek számára a vallásgyakorlás illegális.

Dél-Amerikában – sokan talán nem is gondolnák – szintén masszív keresztényüldözésnek lehetünk a szemtanúi. Igaz, ez a muzulmán világ egy jelentős részében tapasztalható üldöztetéstől sok tekintetben eltér.²¹ Néhány jellemző eset:

Az egyháziak bűncselekmények és más törvényellenes tevékenységek elleni erőteljes fellépése okozzák a legtöbb esetben a keresztények – köztük sok esetben papok – elleni fellépést, üldöztetést. Csak egy adat: Mexikóban közel 3 évtized alatt 45 papot és egy kardinálist öltek meg a bűnszervezetek, akik „vetélytársat” – az illegális tevékenységük erőteljes ellenzőit – látnak a római katolikus egyház papjaiban és vezetőiben.²² Egy erőteljesen katolikus országban így válnak Krisztus követői – akik szót emelnek a szegények mellett és az erőszak, ill. az illegális tevékenységek ellen – áldozattá.²³

Félkatonai csoportok gyakran keresztény családokat és/vagy keresztény iskolákat támadnak meg – és rabolnak el fiatalokat a szervezetükbe egyfajta „utánpótlásként”.

Helyzet van – lépniük kell

Mindezt látva, olvasva, fontos összegeznünk a jelentés tartalmi vonatkozásait, ill. feltennünk magunknak azt a kérdést, hogy mit tehetünk?

A jelentés ország-tanulmányokkal foglalkozó részét olvasva egyértelművé válik, hogy a kereszténység a legüldözöttebb vallás a világon. A keresztény hívők a világ számos részén szenvednek üldöztetést a legkülönbélebb „aktoroktól”. Ennek nem tudása, ill. nem tudomásul vétele nagy hiba. Ismernünk kell a valóságot, a Truro-jelentés pedig ennek megismerésében nagy segítség, alapos munka.

²¹ A jelentés 7 országot említ: Mexikó, Kolumbia, Kuba, Guatemala, Venezuela, Nicaragua és Bolívia. Ezek az országok mind keresztény többségűek. Kuba önmagában megérne egy külön alfejezetet, ennek megírására azonban terjedelmi okok miatt nem lesz lehetőségem. Lásd a jelentés 48. oldalát. Venezuelában látunk még hasonló üldöztetést – az állam részéről. (Ez utóbbi helyen azok az egyházak, ill. vezetőik, akik a kormányzatot bírálják, gyakran kénytelenek üldöztetést elszenvedni, vallásuk gyakorlásában pedig erőteljesen korlátozzák a közösségeiket.)

²² Vetélytársat látnak az egyházban akkor is – micsoda abszurd megközelítés –, amikor valaki pl. egy drogbandából megtér, kereszténnyé lesz. Ilyenkor a banda elveszít egy embert – az egyház miatt. Gyakran a „banda” megöli a szervezetet elhagyni akaró keresztényeket.

²³ További vonatkozásokat – a többi országgal összefüggésben – lásd a jelentés 46. oldalán.

De tenni, cselekedni is kell! Magyarország mellett – amely évek óta segíti az üldözött keresztények közösségeit elsősorban a Közel-Keleten és Afrikában – más országok példái is fontosak. A helyzet tudatosítása után elérkezett a cselekvés ideje!

Befejezés

A jelentés előszavában egy öt évvel korábbi The Times-cikket (Spectators at the Carnage) idéz: „A kereszténység a legtöbb számítás (kimutatás) szerint a modern idők leginkább üldözött vallása. Mégis, a nyugati politikusok vonakodva beszélnek az üldözött és veszélyeztetett keresztények támogatásáról, védelméről.”²⁴ Reméljük, hogy az Egyesült Királyság és más országok politikája is – részben ennek a jelentésnek is köszönhetően – változni fog a jövőben.²⁵

Felhasznált irodalom:

Jeremy Hunt backs stronger protections for Christians worldwide.

Forrás: <https://www.bbc.com/news/uk-politics-48907546>

Christian Teaching Resources.

Forrás: <http://www.christianteaching.org.uk/isbritainantichristian.html>

Turo püspökének a tanulmányban elemzett jelentése.

Forrás: <https://christianpersecutionreview.org.uk/storage/2019/07/final-report-and-recommendations.pdf>

Spectators at the Carnage.

Forrás: <https://www.thetimes.co.uk/article/spectators-at-the-carnage-hcx6v8kj8pt>

CAMERON, David: My faith in the Church of England. Forrás:

<https://www.churchtimes.co.uk/articles/2014/17-april/comment/opinion/my-faith-in-the-church-of-england>

²⁴ „Holott a Nyugatnak készen kell állnia a keresztény hit védelmére” – folytatódik a jelentés által idézett The Times-cikk!

²⁵ A teljesség miatt fontos azonban megjegyezni, hogy a kormányzat korábban sem volt „érzéketlen” a probléma iránt. Afrikában több esetben segítették az üldözött keresztényeket, de az igazi odafordulás és a még elkötelezettebb vállalás azonban még várat magára – és nem csak az Egyesült Királyság esetében.